

Sevgili Dostlar,

Geçen ay zaman bulup da Vakif mektubunu yazamadım. O zamandan bu zamana neler oldu Vakif'ta? 7 Temmuz'da Aziz Nesin'i andık. Piknik yaptık, yedik içtik, sarkılar, türküler söyledik, şiirler okuduk, çocuklarımız Aziz Nesin'in "Yüzde Kaç Aptalız" adlı öyküsünü sahnelemişler, onu seyrettik, hem sahneleme hem de oyunculuk gerçekten çok başarılıydı. Sonra gece ates yakıldı.

Yasa gömülmedik, hiçbir zaman da gömülmeyeceğiz. Tam tersine... Vasiyetiydi, "Arkamdan ağlamayın" demisti. Hastanedeydi, kalbinden rahatsızdı, ölümünden bir iki hafta önceydi. Salya sümük hüngür hüngür ağlayan bir delikanlı görmüş koridorda.

- Herhalde anası, babası, bir yakını ölmüştür.. demisti. Sakin ha arkamdan böyle ağlamayın. Ben bile hala daha babamı düşündükçe ağlarım, ama yalnız basımayken... Böyle kendinizi koyvermeyin uluorta...

Daha daha neler oldu Vakif'ta?

Çocuklarımız karnelerini aldı, çoğu geçti, sınıf atlayanlarımız bile oldu, birkaçımız da kaldı. Önemli değil, onlar da seneye geçerler. Liseyi bitiren gençlerimiz üniversite sınavlarına girdi. Bunlar olagan gelişmeler elbet... Ama bizim için çok önemli bir gelişme var: Süleyman oğlumuz basımıza ressam oldu! Marmara Üniversitesi Resim Bölümü'nü bitirdi. Seneye İsviçre'ye gidiyor. Bir yıl orada kalacak. Mehmet Ali oğlumuz da edebiyat öğretmenliğinden mezun olacak bu yaz sonunda.

Süleyman'la Mehmet Ali yasama atılırken, iki yeni çocuk daha alıyoruz aramıza. 4 ve 7 yaşlarında iki kız çocuğu. Bakalım onlar büyüyünce ne olacaklar?

Aziz Nesin'in arkada bıraktığı arsivi rutubetten, börtü böcekten, farelerden, gün isigindan, tozdan ve insanlardan koruyacak bir arsviv odası yaptık. Aziz Yengin'in katkılarıyla ve Theo Hasselo'nun emegiyle... Kendilerine tesekkür ederiz.

Sayın Kültür Bakanımız İstemihan Talay'ın tesvik etmesiyle aylarımı vererek hazırladığım Aziz Nesin Arsvivi projesi, gene Sayın Kültür Bakanımız İstemihan Talay tarafından reddedilmisti. Kendi ciliz olanaklarımızla elimizden geleni yapıyoruz.

Keske Aziz Nesin yarasaydı da Vakf'inin ne kadar canlı, ne kadar neseli olduğunu görseydi... En azından her yıl birkaç dakika olsun Vakf'i görebilse, sonra tekrar yumsa gözlerini... Bir yıldan uzun bir süredir haftasonları Aziz Nesin'in Mumhala'sını yayına hazırlıyorum. Mumhala, Aziz Nesin'in güncesidir. Birinci cildi eski Türkçeden çevrilip 1996'da yayımlanmıştı. Bu arada ben de eski Türkçe öğrendim ve eski çevirideki birkaç yanlış düzelttim. Vakif'ta bulduğum baska günceleri de çevirdim. Herhalde sonbaharda Aziz Nesin'in gözden geçirilmiş ve genişletilmiş güncesi yeniden yayımlanır.

Sevgili Sabri Koz ikinci cildi de çevirmiş. O da yayımlanacak.

Bu arada benim de popüler matematik kitaplarım (Matematik ve Korku, Matematik ve Oyun, Matematik ve Doga, Matematik ve Sonsuz) Bilgi Üniversitesi Yayınları'ndan çıktı. Bu kitapların geliri Nesin Vakf'i'nindir. Bir yenisi daha yolda.

Çocuklarımızın büyük emeklerle diktikleri ve her gün suladıkları domates, biber, salatalık, mısır, kabak, kavun, karpuz vb. büyüyor. Salatalıkları yiyoruz bile. Ağaçlarımız meyvelerini tasiyamaz halde. Ceviz fidanlarımızın birçoğu iki metreyi astı. Yirmi yıl sonra, evet yirmi yıl sonra, hayır, artık on dokuz yıl sonra, bize yılda 20 bin dolar gelir getirecek.

Özel bir lisenin ücreti 8 bin dolar. Yani bizim yirmi yıl boyunca emek vererek, ter dökerek, zaman ve para harcayarak büyüteceğimiz ceviz ağaçlarımızın getireceği gelir iki buçuk öğrencinin özel okul ücretine esit. Ben ekonomist değilim ve ekonomiden neredeyse hiç anlamam. Ama bu hesaba benim aklıma yatmıyor. Bir yerde bir yanlışlık olmalı.

Daha daha neler oldu?

Mercedes'in torunu olacak! Milenia hamile...

Mercedes'in ikinci kızı Cıvelî genç kız oldu bile. O da ablası gibi anasından daha iri olacak belli ki.

Emektar Mercedes de çok yaşlandı zavallî. Geceleri öksürüğünü duyuyorum, nerdeyse ciğerlerini tükürecek. Aynen insan gibi öksürüyor. İçim eriyor. Çok sömürülmüş, hor bakılmış. Geldiginde veremliydi. Veremin izi kalmış anlaşılan. Ama sütü bol. Sütünden yogurt, tereyag, kaymak, peynir yapıyoruz. Az kalsın unuttuyordum, Mercedes'in sütünü bir de süt olarak içiyoruz.

Türkiye'de çok tuhaf olaylar yasiyoruz ve bunlara "tam Aziz Nesinlik" diyoruz. İste bu Aziz Nesinlik olaylardan birini yasadık geçenlerde.

Satılın da Vakf'a gelir getirsin diye Almanya'ya 1000 kadar Aziz Nesin kitabı yollamak istedik. Eger başarılı olursak ilerde daha da fazla kitap yollayacağız. Önümüze dag gibi bir bürokrasi çıktı. Örneğin yurtdışına çıkacak kitapların bir listesini Emniyet'e vermek gerekiyormuş. Çünkü yasak kitapların yurtdışına çıkması yasakmış, yasak kitaplar illa da Türkiye'de kalmalıymışlar... Kitapların listesini Emniyet'e yolladık. Arastırdılar. Sonuç geldi. Azizname 1948 yılında yasaklanmış ve toplatılmış... Bunu biliyordum. Ama ötesi var: Kitapların, görüldükleri anda, mühürlenip kendilerine yollanması için bir yazı yollanmış Emniyet'ten sinir kapisına... Hemen telefona sarıldım, Emniyet'i aradım. İlgili kişiyle konuşmayı beklerken arkadan konuşmalar kulagıma çarpıyor, pek anlayamadım ama "Azizname" sözü bir kaç kez geçti. Belli ki telefonumdan telaslanmışlar, ne diyeceklerini bilemiyorlar.

- Efendim, ben Nesin Vakfi'ndan Ali Nesin, konuyu biliyorsunuz sanıyorum, Azizname'nin yurtdisina çıkmasına izin vermemisiniz...
- Evet Ali Bey, Azizname 1948'de hükümet kararıyla yasaklanmış...
- Ama efendim, 1948'den bu yana tam 53 yıl geçti, yarım asırdan fazla... O gün bugün Türkiye üç küsur darbe gördü, kaç kez anayasa degisti, kaç kez af oldu, Sovyetler dagildi, Avrupa Birliği kuruldu, aya gidildi, bilgisayarlar, cep telefonlari, uydular... Dünya tersyüz oldu... Hatta ve hatta o günden beri Azizname en az on basım yapmıştır...
- On degil, on iki basım yapmış...
- Pes dogrusu!
- Efendim, dedim, belli ki bu iste bir yanlışlık var. Sizden istirham etsem acaba yanlisi düzeltmeniz mümkün müdür?
- Bizim kayıtlarımızda 1948 yılında hükümet kararıyla kitabın yasaklandığı yazıyor...
- 1948... İnönü'nün Milli Seflik dönemi... O dönemde sayıları üçü besini asmayan solculara yapılan baskı, sanırım ancak 12 Eylül'de asılabilmistir. 1946-1950 dönemi Aziz Nesin'in en çok polis baskisi altında olduğu dönemdir. Hani su meshur Markopasa, Malumpasa, Merhumpasa, Bizimpasa dönemleri...
- En sakın ve en uzlaşmacı sesimle,
- Beyefendi, dedim, kitabın 1948'de yasaklandığını biliyorum, ama daha sonra izin çıkmış olmalı. Lütfen bunu araştırır mısınız?
- Bizim kayıtlarımızda sadece yasaklandığı yazılı. İzin çıktığı yazmıyor...
- Ama belli ki izin çıkmış...
- Arşivimizde böyle bir kayıt yok...
- Elinizde kitabın yasaklandığına dair bir kayıt var da, izin çıktığına dair bir kayıt yok mu?
- Bizde yok, siz de var mı?
- Nasıl olur? Yani elinizde yeterli bilgi olmadan mi karar alıyorsunuz?
- Efendim, Türkiye'nin halini siz de biliyorsunuz...
- Güler misin ağlar misin? Tam trajikomik. Bir polis memuru, yani bir devlet yetkilisi, ben vatandaş Ali Nesin'e "Türkiye'nin halini siz de biliyorsunuz" diye Türkiye'den yakınıyor...
- Beyefendi, bu durumu basına bildirsem çok gülünç bir duruma düşersiniz. Lütfen su durumu düzeltin...
- Elinizde izin çıktığına dair bir belge varsa bize yollayın, biz gerekeni yaparız...
- Çok rica ederim efendim, dedim, ben mi kanıtlayacağım kitabın yasaklanmadığını? Üstelik, 1948'den beri evimizi kaç kez bastınız, çuval çuval, bavul bavul, sandık sandık, kucak kucak belgeyi evimizden alıp emniyete götürdünüz ve bir daha da geri vermediniz. Bizde olması gereken belgeler sizde olmalı, arşivimize bir kez daha bakın...

Telefonlarımı bıraktım. Ama beni aramadılar. Aradan bir aydan fazla zaman geçti.

İste böyle.

Ali Nesin

Nesin Vakfi Yönetmeni